ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

LEX

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind organizarea și funcționarea fondurilor universale de pensii

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență privind organizarea și funcționarea fondurilor universale de pensii,** transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.212 din 23.11.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect reglementarea celei de-a doua componente a sistemului național de pensii reprezentată prin fondurile universale de pensii administrate privat, esența sistemului acestor fonduri constând în convertirea unei părți din contribuția de asigurări sociale plătită în prezent, în economii obligatorii private.

Potrivit proiectului, un fond universal de pensii este organizat sub forma unei societăți civile, administrarea fondurilor fiind realizată de către societățile de pensii constituite ca societăți comerciale pe acțiuni, veniturile acestora provenind din comisioanele percepute pentru serviciile de administrare a activelor fondurilor, calculate ca procent din contribuțiile plătite de membrii fondului și ca procent din activele nete administrate.

Colectarea contribuțiilor la fondurile universale de pensii va fi realizată, potrivit prezentului proiect de ordonanță de urgență, de către Casa Națională de Pensii și ale Drepturi de Asigurări Sociale, care colectează și contribuția pentru sistemul public de pensii, în proiect fiind prevăzute și modalitățile de convertire a sumelor acumulate în conturile individuale, în unități de cont.

De asemenea, sunt prevăzute principiile de investire, tipurile de instrumente financiare admise în care se pot investi activele fondurilor şi limitele maxime de investire.

Proiectul de ordonanţă de urgenţă reglementează şi cadrul general privind plata pensiilor sub formă de anuităţi, tipurile de anuităţi, modul de reglementare şi supraveghere a fondurilor.

Prin proiect se propune şi înfiinţarea Comisiei de Reglementare şi Supraveghere a Societăţilor de Pensii, ca instituţie publică autonomă de interes naţional, având ca atribuţii principale, autorizarea şi licenţierea societăţilor de pensii, reglementarea, supravegherea prudenţială şi controlul acestora.

2. Având în vedere importanţa reglementării precum şi implicaţiile acesteia, atât în plan organizatoric şi legislativ, cât şi asupra bugetului asigurărilor sociale de stat, (în Nota de fundamentare precizându-se că din analizele economice efectuate, direcţionarea unei părţi din contribuţia de asigurări sociale către fondurile universale de pensii va provoca un deficit al sistemului public de pensii care va fi aproximativ 1,1% din PIB în primul an de funcţionare paralelă a celor două componente ale sistemului de pensii), **considerăm că acest proiect ar trebui să fie promovat ca proiect de lege, pentru a fi supus dezbaterii Parlamentului.**

3. Semnalăm că deşi este promovat sub forma unei ordonanţe de urgenţă, momentul intrării sale în vigoare este incert, din cuprinsul art.140 rezultând că data până la care se poate depune documentaţia pentru autorizarea societăţilor de pensii precum şi data începerii activităţii acestora, **urmează a fi stabilite** de Comisa de Reglementare şi Supraveghere a Societăţilor de Pensii.

Totodată, potrivit art.142 din proiect, reglementările necesare aplicării prezentei ordonanţe de urgenţă vor fi elaborate de Comisia sus-menţionată **în termen de 2 ani** de la publicarea în Monitorul Oficial.

Rezultă deci, din chiar textul proiectului, că prevederile acestei ordonanţe de urgenţă **nu vor putea fi aplicate înainte de doi ani de la data publicării actului normativ**, cu excepţia dispoziţiilor referitoare la constituirea Comisiei de Reglementare şi Supraveghere a Societăţilor de Pensii, **ceea ce, evident, nu justifică alegerea procedurii de legiferare prin ordonanţă de urgenţă a reglementării.**

De altfel, în sprijinul acestei observaţii este şi menţiunea făcută chiar de iniţiator în nota de fundamentare, potrivit căreia scopul principal al sistemului constând în "asigurarea de noi oportunităţi de

creştere a pensiilor pentru persoanele participante la sistem şi promovarea unui mecanism stabil care să reziste presiunilor demografice şi macroeconomice", poate fi realizat prin introducerea fondurilor universale de pensii administrate privat **concomitent** cu reforma sistemului public de pensii. **Or, Legea nr.19/2000 care reglementează sistemul public de pensii, intră în vigoare la data de 1 aprilie 2001.**

În acest context, nu rezultă în ce constă urgenţa şi situaţia excepţională care să motiveze această cale, în sensul principiilor statuate prin Decizia nr.65/1995 a Curţii Constituţionale, potrivit cărora ordonanţa de urgenţă se legitimează pe **necesitatea şi urgenţa reglementării unei situaţii care, datorită circumstanţelor sale excepţionale impune adoptarea de soluţii imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.**

Curtea Constituţională, reconfirmând această poziţie de principiu, a statuat prin Decizia nr.15/2000 că motivele invocate într-o anumită situaţie nu justifică calea reglementării prin ordonanţă de urgenţă dacă nu există **"elementele necesare definirii unui caz excepţional, în sensul constatării unui pericol public major şi care să nu poată fi evitat decât pe calea emiterii unei ordonanţe de urgenţă"**.

Cele de mai sus constituie un argument în sprijinul celor menţionate la pct.2 din prezentul aviz.

4. Deşi la elaborarea prezentului proiect s-a ţinut cont de amendamentele propuse de cele două comisii ale Camerei Deputaţilor, precum şi de observaţiile şi propunerile altor organe interesate, cum ar fi Ministerul Finanţelor şi Ministerul Justiţiei, cât şi de cele formulate de Consiliul Legislativ în avizul nr.11 din 8 ianuarie 1999 la proiectul de lege, semnalăm totuşi că el cuprinde unele prevederi care exced domeniului reglementat, cum sunt cele de la art.34 alin.(5)-(8), de natură procesuală, sau cele de la art.143 care impun Guvernului intervenţia "pentru înlăturarea problemelor cu care se confruntă piaţa românească de capital", prevederi ce nu existau în proiectul de lege aflat în dezbaterea Camerei Deputaţilor.

II. Observaţii de redactare şi de tehnică legislativă

1. Considerăm că între unele norme prevăzute în prezentul proiect, există neconcordanţe care ar putea crea ambiguităţi în aplicare.

Astfel, **la art.1 alin.(3)**, se prevede "furnizarea unei pensii sub forma unei anuităţi la data **ieşirii la pensie"**, în timp ce termenul folosit la art.88 este acela de **retragere**, care nu poate fi înainte de

data ieşirii la pensie. Pentru concordanţa celor două norme, apreciem că textul de la art.1 alin.(2) ar trebui reformulat, sintagma "la data ieşirii la pensie, conform prevederilor Legii nr.19/2000 privind ...", putând fi înlocuită cu sintagma "la data retragerii, în condiţiile art.88".

Totodată, pentru un spor de rigoare în exprimare, sugerăm înlocuirea cuvântului "furnizării", prin cuvântul "obţinerii".

2. Şi în cuprinsul art.5, considerăm că există neconcordanţă între dispoziţia de la alin.(8) care determină că printre membrii Comitetului Consultativ sunt şi reprezentanţi ai **"asiguraţilor"** şi prevederile de la lit.c) şi alin.(9), care restrâng sfera acestora numai la reprezentanţi ai confederaţiilor sindicale reprezentative.

Pentru punerea de acord a textelor respective, este necesar să se opereze cu aceiaşi termeni.

3. La art.66, considerăm că există neconcordanţă între prevederile alin. (15) şi normele de la alin. (11) şi (12), la care se face trimitere. Sugerăm iniţiatorului să analizeze dacă nu ar fi mai potrivită trimiterea la alin. (2) al art.66.

4. Dispoziţiile cuprinse la **art.67 alin.(6)**, considerăm că sunt de natură să modifice prevederile Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii şi alte drepturi de asigurări sociale, referitor la modul de stabilire a numărului de puncte care stă la baza calculării pensiei.

De aceea, propunem reanalizarea acestei prevederi şi punerea ei de acord cu prevederile legii menţionate.

5. Limitele amenzilor contravenţionale, astfel cum sunt redate la art.134 alin. (1), considerăm că exprimă mai degrabă penalităţi ce pot fi percepute în anumite situaţii şi nu amenzi.

6. Capitolul XVII - Dispoziţii tranzitorii şi finale, propunem să fie completat cu o normă care să prevadă termene clare şi precise de intrare în vigoare a dispoziţiilor prezentei ordonanţe de urgenţă, în sensul prevederilor art.78 din Constituţia României.

p. PREŞEDINTE
Dragoş ILIESCU

CONSILIUL LEGISLATIV * PREŞEDINTE *

Bucureşti
Nr.1419/24.11.2000